

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Somiance
07-203 Somianka
pow. wyszkowski, woj. mazowieckie

P. E. Kuchta
SPRAWOZDANIE

Urząd Gminy w Somiance
WPLYNEŁO 33/13/25
2025 -03- 27
Ilość zał. Podpis *[Signature]*

GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W SOMIANCE

Z REALIZACJI ZADAŃ W 2024 r.

Somianka 21 marca 2025r.

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom, przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest instytucją realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej na szczeblu gminy.

Ośrodek realizuje zadania wynikające bezpośrednio z ustaw:

- 1) z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2024 poz. 1283),
- 2) z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. z 2024 poz. 323),
- 3) z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. z 2023 poz. 1993),
- 4) z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U. z 2024 poz. 146),
- 5) z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2024 poz. 1530),
- 6) z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tj. Dz.U. z 2024 poz. 356),
- 7) z dnia 29 stycznia 2004r. o prawie zamówień publicznych (tj. Dz.U. z 2024, poz. 1320),
- 8) z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2023 poz. 1251),
- 9) z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2025 poz. 350),
- 10) z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U. z 2024 poz. 1673),
- 11) z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2025 poz. 49),
- 12) z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz.U. z 2024 poz. 246),
- 13) z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz.U. z 2024 poz. 421),

oraz:

- Uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028. (M.P. z 2023r. poz. 881)

W 2024 r. w GOPS zatrudnionych było 12 osób na następujących etatach:

- kierownik,
- główna księgowa,
- trzech pracowników socjalnych,
- trzech pracowników w komórce do spraw realizacji świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- opiekunka,
- kierowca,
- konserwator 1/2 etatu,
- asystent rodziny 1/2 etatu,
- oraz sprzątaczką – umowa zlecenie (2 h dziennie).

Kryteria przyznawania świadczeń

Pomocy społecznej udziela się z powodu (art. 7 ustawy o pomocy społecznej):

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy otrzymali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z w/w okoliczności.

Kryterium dochodowym w 2024r. dla osoby samotnie gospodarującej był dochód nie przekraczający kwoty 776zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwoty 600zł.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Podobnie jak w latach ubiegłych GOPS realizował zadania:

- finansowane w całości z dotacji:
 - zasiłki stałe,
 - opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne.
- finansowane w całości z budżetu Gminy:
 - zasiłki celowe,
 - specjalne zasiłki celowe,
 - usługi,
 - opłata za pobyt w DPS.
- finansowane z budżetu gminy i dofinansowane z dotacji:
 - zasiłki okresowe,
 - „Posilek w szkole i w domu” (dożywianie dzieci w szkołach oraz świadczenia pieniężne na zakup żywności).

W okresie od stycznia do grudnia 2024r. GOPS objął różnymi formami pomocy 135 gospodarstw domowych a w nich 330 osób co stanowi 5,89% ogółu mieszkańców gminy. Z czego z pomocy finansowej oraz w naturze skorzystało 59 gospodarstw domowych a w nich 166 osób, co stanowi 2,96% ogółu mieszkańców.

Pracownicy socjalni przeprowadzili 135 wywiadów środowiskowych dla celów własnych, 6 wywiadów środowiskowych dla innych instytucji, 11 wywiadów przeprowadzonych dla celów ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego. Wydanych zostało 135 decyzji.

Najczęściej występujące przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej:

- ubóstwo – w 36 rodzinach;
- bezrobocie – 13;
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 22;
- alkoholizm - 5;
- niepełnosprawność – 20;
- długotrwała choroba - 28;
- rodziny niepełne - 6;
- rodziny wielodzietne - 2;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 19.

GOPS udzielał w 2024r. pomocy finansowej i materialnej w formie następujących świadczeń:

1. Zasiłek stały

Jest to świadczenie obligatoryjne (obowiązkowe) przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku w 2024r. nie mogła być wyższa niż 1.000 zł miesięcznie; a od 1 stycznia 2025 roku – 1.229zł;
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku nie może być niższa niż 100 zł miesięcznie.

2. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Składka ta opłacana jest za:

- osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej,
- osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów, a nie objęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu.

3. Zasiłek okresowy

Zasiłek ten przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień z innych tytułów zabezpieczenia społecznego.

Zasilek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota tak ustalonego zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 30 zł. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

4. Zasiłek celowy

Jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

5. Specjalny zasiłek celowy

Jest świadczeniem przysługującym na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

6. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze przysługują osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

7. Oplata za pobyt w DPS.

Do zadań Gminy należy również kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Z tym, że w pierwszej kolejności do odpłatności zobowiązany jest mieszkaniec domu, a następnie małżonek, zstępni i wstępni. Gmina opłaca różnicę pomiędzy kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca, jego małżonka, zstępnych i wstępnych.

8. „Posiłek w szkole i w domu”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somiance zajmuje się realizacją wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” polegającego na zapewnieniu pomocy w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wszystkim osobom jej potrzebującym w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- dzieciom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Z tych form pomocy korzystały osoby, których dochód nie przekroczył 200% kryterium dochodowego, czyli:

- kwoty 1.552,00 zł - w przypadku osób samotnie gospodarujących,
- 1.200,00 zł na osobę w rodzinie – w przypadku rodzin.

Świadczenia przyznane w zakresie realizacji ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały Rady Ministrów o ustanowieniu programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” za 2024r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek stały	16	16	177	165.682,96
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	15	15	172	14.755,30
3.	Zasiłek okresowy	5	5	22	8.536,00
4.	Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy	17	17	18	6.600,00
5.	Usługi opiekuńcze	0	0	0	0
7.	Oplata za pobyt w DPS	6	6	60	259.847,00
8.	„Posiłek w szkole i w domu” - posiłki	67	30	6.927	70.246,80
9.	„Posiłek w szkole i w domu” – świadczenia pieniężne na zakup żywności	11	11	21	10.250,00

II. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych, osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Celem rozwiązywania problemów rodziny lub osoby, pracownik socjalny prowadzi wiele rozmów, podejmuje działania interwencyjne, wspiera klienta w rozwiązywaniu problemów, pomaga załatwić sprawy skomplikowane, współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami.

Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności do samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowanie własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formuluje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej.

Prowadzenie pracy socjalnej jest bardzo trudne, ze względu na roszczeniowość a niekiedy nawet agresję klientów pomocy społecznej. Większość z nich zgłasza się do GOPS jedynie po zasiłek i nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w celu znalezienia rozwiązania trudnej sytuacji bytowej.

Praca socjalna była prowadzona w 134 środowiskach. W dużej części przypadków, pracownikom udało się nawiązać współpracę ze środowiskiem, co w efekcie przyniosło znaczną poprawę sytuacji rodzinnej czy bytowej podopiecznych.

Pracownicy socjalni pomagają również osobom i rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych: rent, emerytur, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, uzyskania alimentów.

Ponadto podejmujemy szereg działań z różnych dziedzin, np.:

- praca socjalna na rzecz godziwych warunków mieszkaniowych,
- praca socjalna na rzecz zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych (pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych, świadczeń 500+, pomoc i edukacja w zakresie gospodarowania budżetem domowym, udzielenie pomocy materialnej z pomocy społecznej, pomoc w pozyskaniu pozostałych świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego),
- pomoc w pozyskaniu miejsca w placówkach noclegowych,
- praca socjalna na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia (pomoc w nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy, pomoc w uzyskaniu możliwości udziału w programach i zajęciach aktywizujących dla bezrobotnych, pomoc w uzyskaniu możliwości podjęcia pracy, pomoc w docieraniu do pracodawców, wsparcie w sytuacji pozostawania bez pracy bezrobotnego i jego rodziny),
- praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym (działania na rzecz zapewnienia opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej przez rodzinę, zapewnienie usług opiekuńczych w domu osoby starszej i niepełnosprawnej, pomoc w zapewnieniu opieki całodobowej w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych),
- praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia, np. pomoc w załatwianiu dowozu i pobytu w szpitalu, pomoc w pozyskaniu sprzętu medycznego,
- praca socjalna na rzecz uzyskania i wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych (pomoc w ustaleniu stopnia niezdolności do pracy lub stopnia niepełnosprawności),
- praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny (pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, pomoc w docieraniu do grup wsparcia i ośrodków interwencji kryzysowej, pomoc w docieraniu do rodzinnego poradnictwa specjalistycznego w tym psychologicznego i prawnego, edukacja i poradnictwo w zakresie doskonalenia umiejętności społecznych, prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy),
- pomoc w kierowaniu dzieci do udziału w koloniach letnich,
- działania interwencyjne w środowisku,
- inne (załatwienie pogrzebu, pomoc w uzyskaniu porady prawnej lub psychologicznej, edukacja w prowadzeniu gospodarstwa domowego, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, poradnictwo.

GOPS prowadzi współpracę z różnymi organami i instytucjami w celu pomocy podopiecznym: z Urzędem Gminy, policją, szpitalami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, PCK, szkołami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, GOK-iem, Stowarzyszeniami, sądem, kuratorami sądowymi, Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, ZUS-em, KRUS-em, Soterią, ŚDS – typ „B”, Samorządowym Kolegium Odwoławczym, Caritasem oraz innymi ośrodkami pomocy społecznej.

GOPS na bieżąco udziela informacji o możliwości uzyskania pomocy i wymaganej dokumentacji oraz procedurze załatwiania spraw.

GOPS w 2024 r. realizował wspólnie z Caritas Diecezji Łomżyńskiej zadanie z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w Podprogramie 2023. W ramach programu udzielana jest pomoc osobom/rodzinom najbardziej potrzebującym w postaci artykułów spożywczych, które są przekazywane bezpłatnie. Pomoc w ramach Programu udzielana jest osobom, które z powodu trudnej sytuacji i niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiedniego wyżywienia, których dochód nie przekracza 265% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej.

Z tej formy pomocy skorzystało 184 osoby z 83 rodzin. Na jedną osobę przypadało około 34 kg żywności, co łącznie dało 6.256,00 kg żywności dla wszystkich rodzin, które skorzystały z programu.

W ramach realizacji programu „Uczeń na wsi – obszar B” od dnia 01.02.2009r GOPS zajmuje się organizacją dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkoły. W tym celu Gmina przekazała nam samochód dofinansowany ze środków PFRON. **W 2024r. dowoziliśmy 16 dzieci.**

III. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- świadczenie rodzicielskie.

O zasiłek rodzinny można ubiegać się, jeżeli spełnia się kryteria dochodowe. Przyznanie dodatków do zasiłku uzależnione jest od indywidualnej sytuacji finansowej i rodzinnej osoby ubiegającej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się **nie przekracza kwoty 674 zł.**

Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się **nie przekracza kwoty 764 zł.**

1. Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje: rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się.

Wysokość zasiłku rodzinnego w 2024r. wynosiła miesięcznie:

- 1) **95 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) **124 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) **135 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia;

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

2. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje **jednorazowo w wysokości 1.000 zł.** Przysługuje on matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka. Wniosek o ten dodatek składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

3. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje **w wysokości 400 zł miesięcznie.**

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesięcy kalendarzowych;
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

4. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Dodatek przysługuje w wysokości **193 zł miesięcznie** na dziecko, nie więcej jednak niż **386 zł na wszystkie dzieci**. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160 zł** na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- ojciec dziecka jest nieznany;
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

5. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje rodzinie wielodzietnej w wysokości **95 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci** uprawnione do zasiłku rodzinnego.

6. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się. Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości **90 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia i **110 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia. Dodatek ten przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

7. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się. Dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego i rocznego przygotowania przedszkolnego, w wysokości **100 zł** na dziecko.

8. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się. **Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku** w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Dodatek ten przysługuje:

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – w wysokości **113 zł** miesięcznie na dziecko;
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej - w wysokości **69 zł** na dziecko.

9. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Zapomoga ta, zwana „becikowym” przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu, **jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1.922 zł**. Przysługuje z tytułu urodzenia się dziecka żywego, w wysokości **1.000 zł** na dziecko. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

10. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasilek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasilek pielęgnacyjny jest niezależny od dochodów.

Osobom uprawnionym zasilek pielęgnacyjny nie przysługuje, jeżeli członkom rodziny przysługują za granicą świadczenia na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tych osób, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasilek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie. Zasilek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

W okresie od 01.11.2019r. zasilek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł miesięcznie.

11. Świadczenie pielęgnacyjne – zasady obowiązujące do 31.12.2023r.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. –Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności– jeżeli **nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
 - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
 - b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 2) osoba wymagająca opieki:
 - a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) (uchylony) ;
- 5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym. Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, o których mowa w ust. 1, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 2988zł miesięcznie.

Od 01.01.2025r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 3287zł miesięcznie.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia.

Od 01.01.2024r. obowiązują nowe zasady przyznawania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Świadczenie pielęgnacyjne nie jest już przyznawane w związku z rezygnacją z zatrudnienia przez opiekuna. Jest przyznawane w związku z opieką nad osobą do 18 roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji. Każda osoba, która do dnia 31.12.2023r. nabyła prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ma możliwość dalszego pobierania świadczenia na zasadach dotychczasowych.

12. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022r. poz. 2140) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł.

W przypadku gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę uprawniającą daną osobę do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu (kwota 95 zł) przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

- a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
- b) (uchylona)

c) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,

d) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4) (uchylony);

5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Od 01.11.2018r. specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie.

Od 01.01.2024r. nie ma możliwości przyznania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, wyjątkiem jest możliwość kontynuacji pobierania już wcześniej przyznanego specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach dotychczasowych.

13. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Od 01.11.2018r. zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620 zł.

14. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka z uwzględnieniem ust. 2,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- 1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- 2) śmierci matki dziecka;
- 3) porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- **65 tygodni** – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- **67 tygodni** – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- **69 tygodni** – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- **71 tygodni** – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- 1) porodu - w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;
- 3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia - w przypadku osoby.

W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci; jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie wlicza się do dochodu w innych systemach wsparcia rodzin, w szczególności przy ustalaniu prawa do świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- 1) co najmniej jeden z rodziców dziecka, opiekun faktyczny lub rodzina zastępcza, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- 2) dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 (matka lub ojciec dziecka) i 4 (osoba, która przysposobiła dziecko);
- 3) osoba ubiegająca się o świadczenie rodzicielskie lub osoba pobierająca świadczenie rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- 4) w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) matce albo ojcu dziecka, przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasady przyznawania zasiłku rodzinnego w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego – „złotówka za złotówkę”

Dzięki wprowadzeniu zasady "złotówka za złotówkę" zasiłki rodzinne nie są odbierane tylko stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Rodziny, które do tej pory nie korzystały ze świadczeń rodzinnych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego (kryterium 674 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium wynosi 764 zł na osobę w rodzinie) mają możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Wysokość przyznanych im świadczeń zależały od tego o ile dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe – im większe przekroczenie tym mniejsza kwota przyznanego zasiłku rodzinnego. W praktyce oznacza to, że łączna kwota zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługujących danej rodzinie jest obniżana o każde 1 zł wraz z przekroczeniem o 1 zł kryterium dochodowego dotyczącego łącznego dochodu netto wszystkich członków rodziny. **Wypłata świadczeń zostanie wstrzymana w momencie, kiedy różnica będzie wynosiła mniej niż 20 zł.**

Zasada ta dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu kształcenia i rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasada ta nie dotyczy: jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka - becikowe (kryterium 1922 zł na osobę w rodzinie) oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego (kryterium 764 zł na osobę w rodzinie).

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2024r. poz. 1829 z późn. zm.), która określa uprawnienia kobiet w ciąży i ich rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Ustawa zakłada możliwość uzyskania jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 4000 zł bez względu na dochód. Wniosek o jego wypłatę ma być składany w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po w/w terminie pozostawia się bez rozpoznania. Przedmiotowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Świadczenia przyznane w zakresie realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych za 2024r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	2.593	287.791,56
2.	Dodatek z tyt. urodzenia dziecka	12	5.489,38
3.	Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	96	32.187,08
4.	Dodatek z tyt. samotnego wychowania dziecka	84	16.124,16
5.	Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	266	27.585,90
6.	Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	458	16.092,94
7.	Dodatek z tyt. na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła	33	2.585,18
8.	Dodatek z tyt. na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	451	29.378,42
9.	Dodatek z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	586	49.939,97
10.	Zasiłek pielęgnacyjny	1.382	298.290,88
11.	Świadczenie pielęgnacyjne (zasady obowiązujące do 31.12.2023r.)	764	2.270.542,50
12.	Świadczenie pielęgnacyjne (zasady obowiązujące od 01.01.2024r.)	72	215.136
13.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	23	14.260

14.	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	508	320.815
15.	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	23	3.746
16.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	196	52.708
17.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	4	223
18.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	23	23.000
19.	Zasiłek dla opiekuna	12	7.440
20.	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	12	2.047,44
21.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	12	669,60
22.	Świadczenie rodzicielskie	96	89.672,40
23.	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000zł	0	0,00

Ogółem w 2024r. GOPS przyjął 216 wniosków na świadczenia rodzinne i wydał 307 decyzji.

W związku z toczącymi się działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski i ich pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa są uprawnieni do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2024r. GOPS przyjął 4 wnioski na świadczenia rodzinne od obywateli Ukrainy i wydał 13 decyzji.

Świadczenia przyznane obywatelom Ukrainy w zakresie realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych za 2024r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	35	4.050
2.	Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	2	200
3.	Dodatek z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1	95
4.	Zasiłek pielęgnacyjny	12	2.590,08

IV. Realizacja zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje po spełnieniu następujących warunków:

- kryterium uprawniające od 01.10.2023r. wynosi 1.209 zł netto na osobę w rodzinie. Od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje także tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosić będzie 100 zł.
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna (oznacza to egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia, albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują jeżeli osoba uprawniona pomimo spełnienia powyższych warunków:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

Do 30.09.2024r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500 zł. Od 01.10.2024r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 1.000 zł.

W 2024r. GOPS przyjął 14 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydał 15 decyzji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały wypłacone na 20 dzieci z 15 rodzin, w ilości 226 świadczeń na kwotę 105.785,56 zł.

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

Organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku:

- 1) otrzymania wniosku od osoby uprawnionej o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
- 2) przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 3) umieszczenia osoby uprawnionej w pieczy zastępczej.

Liczba dłużników zamieszkujących w 2024 r. na terenie gminy Somianka: 18

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba działań podjętych w 2024 roku
Organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;	6 wniosków
Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe - dłużnik alimentacyjny składa oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.	4 wywiady alimentacyjne 4 oświadczenia majątkowe
Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.	5 wyciągów z wywiadów alimentacyjnych 5 wyciągów z oświadczeń majątkowych
W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika: - zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny; - zwraca się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego;	1 zobowiązanie zarejestrowania 2 wnioski o aktywizację zawodową
W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych- organ właściwy dłużnika: - wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych; - wydaje decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych; - wydaje decyzje o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych; - składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128); - kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego;	1 wszczęcie postępowania 1 decyzja 0 decyzji 2 wnioski 0 wniosków

Po wydaniu decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (art. 209 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - kodeks karny (Dz. U. z 2024r., poz. 17 z późn. zm.). **Tutejszy ośrodek w 2024r. złożył 12 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.**

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przyłącza się do tego postępowania.

Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów.

40% kwot odzyskanych należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Uzyskane przez organ właściwy wierzyciela dochody przeznacza się w szczególności na pokrycie kosztów podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Organ właściwy wierzyciela ma obowiązek przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości w ich regulowaniu za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

GOPS w Somiance przekazuje informacje o zobowiązaniach dłużników do 4 istniejących biur informacji gospodarczych t. j. Krajowy Rejestr Długów, BIG Info Monitor, Rejestr Dłużników ERIF BIG S.A., Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej.

W 2024r. wpłynęły zwroty od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie 63.341,54 zł z czego 13.467,26 zł stanowiło dochód gminy.

V. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny jest ogólnopolskim programem mającym na celu wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez szereg zniżek oferowanych przez instytucje państwowe, jak i firmy prywatne. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Kartę Dużej Rodziny może uzyskać każdy członek rodziny, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają (lub mieli) na utrzymaniu przynajmniej troje dzieci, czyli:

- ojciec i matka,
- macocha lub ojczym (małżonek jednego z rodziców),
- dzieci.

Kartę mogą dostać także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

Od 1 stycznia 2019 r. Kartę Dużej Rodziny mogą uzyskać również rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie. Jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Karta może być plastikowa oraz elektroniczna - w formie wygodnej aplikacji mObywatel. Warto wnioskować o obie jej formy. Można to zrobić za pośrednictwem strony empatia.mpips.gov.pl lub w naszym ośrodku.

W 2024r. przyjęliśmy wnioski dla 30 rodzin. Liczba zamówionych kart w 2024r. wyniosła 176 (w tym 88 kart tradycyjnych i 88 kart elektronicznych).

VI. Stypendia

Świadczenia dla uczących się dzieci i młodzieży stanowią formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Udzielanie tych świadczeń ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, słuchaczy i wychowanków, poprawę dostępności kształcenia na wyższych poziomach edukacji dla dzieci i młodzieży z uboższych środowisk. Świadczenia pomocy materialnej kierowane są do uczniów i słuchaczy pobierających naukę w różnych typach szkół i słuchaczy kolegów pracowników służb społecznych, a także wychowanków przebywających w ośrodkach umożliwiających realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendia i zasiłki szkolne.

Stypendia szkolne są pomocą o charakterze socjalnym, w związku z tym miesięczny dochód na członka rodziny nie może przekroczyć **600,00 zł netto**. Stypendium przysługuje uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Somianka, począwszy od klasy I szkoły podstawowej do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia. Podstawową przesłanką otrzymania przez ucznia stypendium szkolnego jest trudna sytuacja materialna, w jakiej ten uczeń się znajduje, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotności kwoty zasiłku rodzinnego. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, którym w szczególności może być: śmierć rodzica wspólnie zamieszkującego i gospodarującego, kradzież w mieszkaniu ucznia, pożar lub zalanie mieszkania, klęska żywiołowa (susza, powódź), ciężka choroba członka rodziny wspólnie zamieszkującego i gospodarującego, wypadek komunikacyjny. Wniosek o zasiłek szkolny składa się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

W 2024r. na stypendium szkolne złożono 10 wniosków dla 21 uczniów, natomiast na zasiłki szkolne wpłynął 1 wniosek dla 5 uczniów. Na stypendia szkolne w 2024r. wydano 19.856,00zł, natomiast na zasiłki szkolne 825,00zł.

VII. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy w wysokości 300zł

Ta forma pomocy przyznawana jest na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Uprawniony do niej jest obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022r., oraz deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i został wpisany do rejestru PESEL.

Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300zł przeznaczone jest na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W 2024r. pomocą objętych zostało 2 osoby na kwotę 600zł.

VIII. DODATEK OSŁONOWY

Wnioski o dodatek osłonowy można było składać w 2024r. od 1 stycznia do 30 kwietnia. Przysługiwał on gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, których dochód nie przekraczał 2100,00 zł miesięcznie oraz gospodarstwu wieloosobowemu, których dochód nie przekraczał 1500,00 miesięcznie na osobę. Kwoty dodatku uzależnione były od wysokości dochodu, liczby osób w gospodarstwie domowym oraz źródła ogrzewania. Dochód ustalany był na podstawie dochodów osiągniętych w 2022r.

Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- 228,80 zł dla gospodarstwa jednoosobowego,
- 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopodobnymi, zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- 286 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 429 zł dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 607,75 zł dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 822,25 zł dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W 2024r. GOPS przyjął 815 wniosków na dodatek osłonowy. Dodatek osłonowy został wypłacony dla 676 gospodarstw domowych na kwotę 278.222,29 zł (bez kosztów obsługi).

IX. Bon energetyczny

Wnioski o bon energetyczny można było składać w 2024r. od 1 sierpnia do 30 września. Przysługiwał on gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, których dochód nie przekraczał 2500,00 zł miesięcznie oraz gospodarstwu wieloosobowemu, których dochód nie przekraczał 1700,00 zł miesięcznie na osobę. Kwoty bonu uzależnione były od wysokości dochodu, liczby osób w gospodarstwie domowym oraz źródła ogrzewania. Dochód był ustalany na podstawie dochodów osiągniętych w 2023r.

Bon energetyczny wynosił rocznie:

- 300 zł dla gospodarstwa jednoosobowego,
- 400 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 500 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i było wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) do dnia 1 kwietnia 2024r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do CEEB, bon energetyczny przysługiwał rocznie w wysokości:

- 600 zł dla gospodarstwa jednoosobowego,
- 800 zł dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 1000 zł dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 1200 zł dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W 2024r. do GOPS wpłynęło 717 wniosków o wypłatę bonu energetycznego. Bon energetyczny został wypłacony dla 624 gospodarstw domowych na kwotę 249.285,86 zł (bez kosztów obsługi).

X. Czyste powietrze

Dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej niezbędne jest posiadanie zaświadczenia potwierdzającego wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego

członka gospodarstwa domowego. Dochód weryfikowany jest zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 323 z późn. zm.).
Dla wniosków złożonych do 31.07.2024r. dochód ustalany był na podstawie dochodów osiągniętych w 2022r., a dla wniosków złożonych od 01.08.2024r. dochód był ustalany za rok 2023r.

W 2024r. do GOPS w Somiance wpłynęło 175 wniosków o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

XI. Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”.

W 2024 r. po raz trzeci przystąpiliśmy do Programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” finansowanego z Funduszu Solidarnościowego. Program zapewnia dostępność do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Stanowi element polityki społecznej państwa w zakresie:

- 1) poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- 2) wsparcia osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb;
- 3) uczestnictwa osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.;
- 4) dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizowanych zadań mających na celu wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych;
- 5) zwiększenia wsparcia asystenckiego dla niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami są:

- 1) dzieci do od ukończenia 2 roku życia do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o niepełnosprawności:
 - a. o stopniu znacznym lub
 - b. o stopniu umiarkowanym albo
 - c. traktowane na równi do wymienionych w lit. a i b.

W 2024r. w Programie wzięło udział 15 osób, w tym 8-ro dzieci do 16 roku życia i 7 osób dorosłych. Ogółem wykonano 6.536 godziny usług asystenta. Koszt Programu – 334.826,04 zł.

Wykonanie budżetu w 2024r.

Rozdz.	Treść	Zadania własne § 2030			Zadania zlecone § 2010	Razem
		Budżet gminy	Dotacja	Razem		
POMOC SPOŁECZNA OGÓŁEM		1.527.463,37	378.995,65	1.906.459,02	4.530.046,32	6.436.505,34
85202	Domy pomocy społecznej	259.846,74	-	259.846,74	-	259.846,74
85205	Przeciwdziałanie przemocy domowej	4,19	6.000,00	6.004,19	-	6.004,19
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (pomoc społeczna)	-	14.755,30	14.755,30	-	14.755,30
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	7.376,00	10.088,00	17.464,00	-	17.464,00
85215	Bon energetyczny	-	-	-	256.764,43	256.764,43
85216	Zasiłki stałe	3.309,96	162.373,00	165.682,96	-	165.682,96
85219	Ośrodki pomocy społecznej	1.033.485,58	107.730,87	1.141.216,45	-	1.141.216,45
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	33.583,80	46.913,00	80.496,80	-	80.496,80
85295	Świadczenie jednorazowe dla obywateli Ukrainy	-	612,00	612,00	-	612,00
85295	Dodatek osłonowy	-	-	-	283.786,29	283.786,29
85295	Licencja „POMOST” na 2024r.	-	-	-	4.412,00	4.412,00
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	4.136,20	16.544,80	20.681,00	-	20.681,00
85501	Świadczenia wychowawcze	-	-	-	1.004,91	1.004,91
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	-	-	-	3.929.774,57	3.929.774,57
85503	Karta Dużej Rodziny	-	-	-	703,00	703,00
85504	Asystent rodziny	18.890,35	6.835,55	25.725,90	-	25.725,90
85508	Rodziny zastępcze	58.046,19	-	58.046,19	-	58.046,19
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	108.784,36	-	108.784,36	-	108.784,36
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (świadczenia rodzinne)	-	-	-	53.601,12	53.601,12
85595	Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	-	7.143,13	7.143,13	-	7.143,13

Ogółem na całą działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somiance wydatkowana została w 2024 roku kwota 6.436.505,34zł.

W tym:

- środki z budżetu gminy – 1.527.463,37 zł – co stanowi 23,73 % wydatków
- środki z budżetu wojewody – 4.909.041,97 zł – co stanowi 76,27 % wydatków

XII. Plan budżetu na 2025r.

Rozdz.	Treść	Zadania własne § 2030			Zadania zlecone § 2010	Razem
		Budżet gminy	Dotacja	Razem		
POMOC SPOŁECZNA OGÓŁEM		1.847.559	398.130	2.245.689	3.348.636	5.594.325
85202	Domy pomocy społecznej	346.000	-	346.000	-	346.000
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1.000	6.000	7.000	-	7.000
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (pomoc społeczna)	500	18.000	18.500	-	18.500
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	35.000	13.000	48.000	-	48.000
85216	Zasiłki stałe	5.000	195.000	200.000	-	200.000
85219	Ośrodki pomocy społecznej	1.124.699	138.043	1.262.742	-	1.262.742
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	30.000	-	30.000	-	30.000
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	35.000	28.087	63.087	-	63.087
85295	Pozostała działalność (licencja „Pomost”	-	-	-	5.296	5.296
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	5.000	-	5.000	-	5.000
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	-	-	-	3.299.000	3.299.000
85503	Karta Dużej Rodziny	-	-	-	340	340
85504	Wspieranie rodziny (asystent rodziny)	38.990	-	38.990	-	38.990
85508	Rodziny zastępcze	55.730	-	55.730	-	55.730
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	170.640	-	170.640	-	170.640
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (świadczenia rodzinne)	-	-	-	44.000	44.000

Świadczenia i działania podejmowane przez GOPS uzależnione są od środków finansowych przeznaczonych na ten cel z budżetu wojewody jak również z budżetu gminy oraz przepisów obowiązujących w tym zakresie.

W 2024 roku nie było problemów z realizacją zadań w aspekcie finansowym. Plan budżetu jaki otrzymaliśmy praktycznie zaspokajał potrzeby w zakresie realizacji zadań obligatoryjnych i fakultatywnych.

Rok 2025 będzie dla GOPS kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna. Jednakże pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego oraz wszelkich instytucji działających w sektorach zdrowia i bezpieczeństwa. Tylko stała i systematyczna współpraca oraz wzajemne zrozumienie między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Opracowała: Dorota Jaworowska

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Somiancu
Dorota Jaworowska